

حواست باشه هر دو تا مفهومی که توو دو تا قضیه بودن و شبیه هم بودن حد وسط نیستن. حد وسط قانون داره برای خودش، اون قانون هم یک چیز بیشتر نیست.

حد وسط توو هر دو مقدمه باید هم از نظر معنا و هم از نظر لفظ یکی باشه.

حالا من چند نکته بهت میگم که خیالت از تستای این موضوع و مغالطه مربوط به آن راحت باشه:

(۱) شرط اول برای نتیجه گیری قانون حد وسطه، نه شرایط اعتبار و اینا که بعدا میخونی؛ پس اگه خواستی به قیاس رو چک کنی، اول باید قانون حد وسطش رو چک کنی.

(۲) عوامل مختلفی می تونن باعث بشن که قیاس شرایط حد وسط رو نداشته باشه؛ مثل اشتراک لفظ، دلالت های مختلف، اضافه و کم داشتن حروف اضافه توو مقدمه ها و...

حالا وقتی تووی تست یه قیاس دادن که به خاطر اشتراک لفظ، قانون حد وسط رو نداشته، مغالطه اشتراک لفظ داره، میگی مغالطه عدم تکرار حد وسط داره.

(۳) حواست باشه استدلال ها و قیاس های مختلفی می تونن این مغالطه رو داشته باشن ولی نتیجه شون درست باشه. **مثال:** ماست از شیر است، شیر سفید است، پس ماست سفید است. اینجا نتیجه درسته ولی نتیجه گیری غلطه؛ برای تشخیص مغالطه اصلا به نتیجه قیاس نگاه نکن.

(۴) این نکته خیلی مهمه!!! ما توو زبان فارسی بعضی وقتا به خاطر سور جمله یه دستکاری هایی تووی موضوع قضیه می کنیم؛ مثلاً می گیم هر کتابی به جای اینکه بگیم هر کتاب یا می گیم بعضی از دانش آموزان به جای اینکه بگیم بعضی دانش آموز. این دستکاری های زبانی مشکلی برای حد وسط ایجاد نمی کنن؛ مثلاً قیاس زیر مشکلی از نظر حد وسط نداره:

هر بازی پرنده است.

بعضی از بازها ماده هستند.

❖ بعضی از پرنده ها ماده هستند.

حالا دیگه وقت تسته!

در بین مغالطات، زیر کدام گزینه به لحاظ نوع مغالطه با سایر گزینه ها متفاوت است؟

(۱) پرندگان در آسمان هستند - آسمان صاف و تمیز است. = پرندگان صاف و تمیز هستند.

(۲) یکی از ماه های سال بهمن است. - بهمن موجب بسته شدن جاده است. = یکی از ماه های سال موجب بسته شدن جاده است.

(۳) هوا تاریک است. - تاریکی سبب ایجاد ترس در کودکان می شود. = هوا سبب ترس در کودکان می شود.

(۴) هر پرواز کننده ای تخم گذار است. - خفاش پرواز می کند. = خفاش تخم گذار است.

پاسخ: گزینه ۴

در گزینه «۴» مغالطه در ماده صورت گرفته است، زیرا مقدمه اول آن غلط است ولی در سایر گزینه ها مغالطه عدم تکرار حد وسط و در صورت است.

صورت: عدم رعایت شروط اعتبار قیاس

مغالطه در قیاس

ماده: استفاده از مقدمه اشتباه